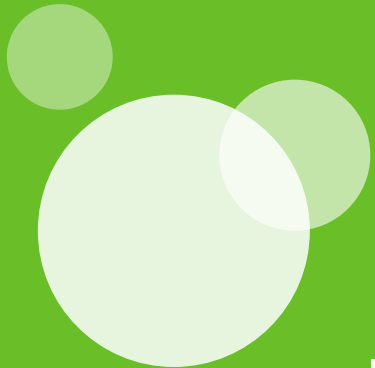

Hyvinvointia ja ihmissuhteita vahvistamassa – Väestöliitto 80 vuotta

Tiina Helamaa

Hyvinvointia ja ihmissuhteita vahvistamassa.

www.vaestoliitto.fi

Väestöliiton historia lyhyesti

- Perustettu välirauhan aikana 14.2.1941
- Tavoitteena ollut lisätä tietoa väestön lukumäärän merkityksestä kansakunnan olemassaololle ja parantaa perheiden elinehtoja.
- Ollut rakentamassa suomalaista hyvinvointia väestö-, perhe-, sosiaali-, terveys- ja asuntopolitiikassa sekä seksuaaliterveys- ja maahanmuuttoasioissa

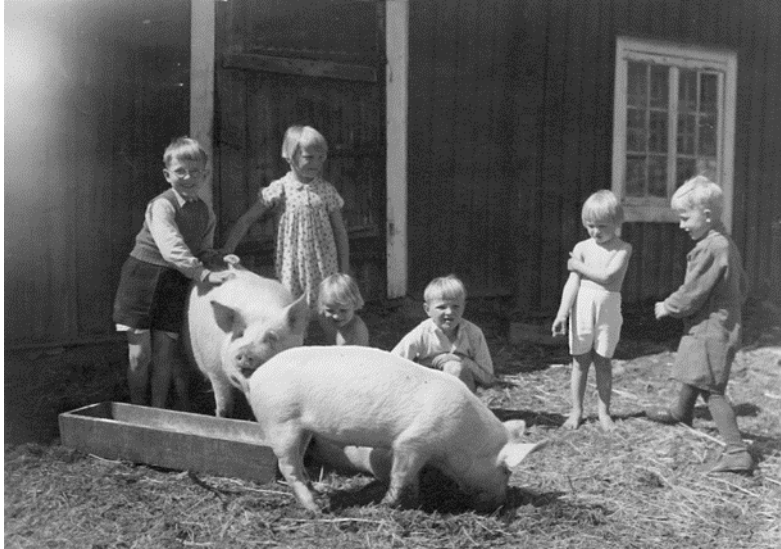

Väestöliiton vuosikymmeniä

- ”Väestöliitto mainostaa, lisää lapsia laittakaa” – 40-luku
- ”Koti vai kasarmi lapsillemme” – 50-luku
- ”Sultan, lapsia sitten kun me haluamme” – 60-luku
- Huoli kehitysmaiden naisista ja tytöistä, Mexfam – 90-luku
- Monikulttuuristuva Suomi, Kotipuu – 2000-luku
- Netti-Väestöliitto ja perheystävällisen työkuulttuurin Suomi – 2010-luku

Apua suurperheille: vuoteita, possuja, suojaapukuja...

- 1940-luvulla Väestöliitto teki ehdotuksia lapsiperheiden verotukseen keventämiseksi ja asumistason parantamiseksi.
- Liitto toimitti ns. perhelisätarvikkeina lapsiperheille vuoteita, vuodevaatteita, lasten vaatteita ja astiastoja.

Väestöliiton kehittämä Nukkumatti-sarjavuode meni pieneen tilaan päiväksi.

Kotisisaret äidin apuna

- Väestöliitto käynnisti kaksivuotisen kotisisarkoulutuksen vuonna 1945.
- Tavoitteena oli luoda tytöille arvostettu kotitalousammatti ja helpottaa samalla kotien työvoimapulaa.

Äitienpäivästä virallinen juhlapäivä

- Vuonna 1941 Väestöliitto esitti, että äitienpäivänä muistettaisiin erityisesti sankarivainajien äitejä ja puolisoita sekä suurten perheiden ja siirtoväen äitejä.
- Valtakunnallista äitienpäiväjuhlaa ryhdyttiin viettämään Väestöliiton aloitteesta 1941.

Presidentti Urho Kekkonen ja kunniamerkkiäidit kahvilla 8.5.1977.

Kalevankatu 16

- Victor Hartwall rakennutti talon perheelleen 1903
- Piharakennus valmistui jo 1898 ja siinä toimi Hartwallin virvoitusjuomatehdas
- Kirjavälitys osti talon sotien jälkeen, ja Väestöliitto siirtyi tiloihin vuonna 1976, jolloin piharakennus saneerattiin toimistotiloiksi
- Peruskorjaus 2005–2006

Lapsettomuushoidot

- Helsingin lapsettomuusklinikka perustettiin 1.9.1986
- 1989 spermapankki aloitti toimintansa
- Lahjamunasoluhoidot aloitettiin 1991 ja mikroinjektiot (ICSI) 1993
- Sijaissyntytyshoidot 1990-luvun alussa ja alkiodiagnostiikan kehittäminen
- Noin 11 000 lasta saatettiin alkuun
- Klinikat toimivat Helsingissä, Tampereella, Turussa ja Oulussa
- Lapsettomuusklinikat ja -toiminta myytiin Mehiläiselle 6.4.2017

Hyvinvointiyhteiskunnan rakentaja

- Äitienpäivästä virallinen juhlapäivä 1941
- Perhelisälaki 1943
- Lapsilisäjärjestelmä 1948
- Aravalainsäädäntö 1949
- Perhe- ja avioliitto- sekä perhesuunnitteluneuvonta 1947
- Perinnöllisyysneuvonta 1951
- Asuntosäätiö ja Tapiolan rakentaminen 1953
- Alkuraskauden terveystarkastus 1962
- Kondomien laaduntarkastus 1973
- Helsingin lapsettomuusklänikka perustettiin 1986
- Eduskunnan väestö- ja kehitysryhmän perustaminen 1995
- Hedelmöityshoitolaian valmistelu 2006
- Terveystiedon opetus pakolliseksi perusopetuksessa 2006
- Kotoutumislaki 2011
- Perheministeri Suomen hallitukseen 2015
- Tasa-arvoinen avioliittolaki 2015
- Perheystävällisen työkuultuurin edistäminen hallitusohjelmiin 2011 ja 2015
- Kommentit hallituksen tasa-arvo-ohjelmaan 2020

Väestöliitto tänään

- Hyvinvointialan järjestö ja ihmisoikeustoimija
- Palvelee, tutkii, kehittää ja vaikuttaa

Väestöliitto edistää

- yhteiskuntamme lapsi- ja perheystävällisyyttä sekä lasten, nuorten ja perheiden hyvinvointia
- vanhemmuutta ja parisuhteita
- seksuaaliterveyttä sekä Suomessa että globaalisti

Väestöliiton Hyvinvointi Oy

- **Väestöliiton kotipalvelu:** kotipalvelua ja lastenhoitoa pääkaupunkiseudulla
- **Väestöliiton terapiapalvelut:** neuvonta- ja terapiapalveluja, koulutus- ja julkaisutoimintaa

Väestöliitto ry

- 34 jäsenjärjestöä
- 65 työntekijää

Mitä teemme

Puhelin- ja
verkkopalveluja,
tutkimusta,
vaikuttamista,
kotouttamistyötä

- **Tuemme** ihmisiä tunnistamaan voimavarojaan ja hoitamaan ihmissuhteitaan. **Autamme** elämänhallinnassa ja kriiseissä
- Maahanmuuttajaperheiden kotouttaminen ja työllistymisen tukeminen
- **Turvaamme** lasten ja nuorten tasapainoista kasvua, **Nuorten** elämänhallinta ja seksuaaliterveyttä, **Poikien** erityistarpeet
- Työn ja perheen yhteensovittaminen ja työkuultuurin **perheystävällisyys**
- **Tuotamme** tutkimustietoa
- **Vaikutamme** seksuaaliterveyden ja -oikeuksien puolesta Suomessa ja kansainvälisesti

hyväkysmys.fi
Kun elämä askarruttaa

Organisaatio (ei virallinen)

Vanhemmuus	Kehotunnekasvatus	Parisuhteiden tukeminen	Nuorten palvelut
Pojat ja nuoret miehet	Kotoutuminen ja monikulttuurisuus	Kansainvälinen kehitys	Työ, perhe ja tasa-arvo
Väestöntutkimuslaitos	Hallinto	Varainhankinta	Isovanhemmuus

Mitä Väestöliitossa tehdään

Työuramentorointi

Luennointi ja koulutus

Yhteistyötä ja verkostoitumista sekä Suomessa että maailmalla

Nettivastaanotot, nettikurssit, chatit

Opinnäytteiden ohjaus

Poikien puhelin

Blogit, yleistajuistavat tekstit

Tutkimusraportit ja -artikkelit

Podcastit, videot

Tapahtumien järjestäminen

Seksuaalikasvatus, parisuhdekurssit verkossa

Vapaaehtoisten koulutus

Kehitysyhteistyö

Lausunnot ja kannanotot

Nuorten osallistaminen, esim. nuorisotyöryhmä

Palvelua suomeksi, englanniksi, venäjäksi, kurdiksi, dariksi, persiaksi, ja latviaksi

Väestöntutkimuslaitos

- Tutkimuksen painopisteet:
  - Syntyvyys ja väestönmuutos
  - Perheiden hyvinvointi
  - Ikääntyvä yhteiskunta
- Vuosittaiset julkaisut Perhebarometri, Finnish Yearbook of Population Research, lisäksi työpapereita, tutkimusraportteja ja väitöskirjoja.
- Perustettu vuonna 1946, rahoittajana opetus- ja kulttuuriministeriö.
- Noin 10 tutkijaa ja tietoasiantuntija.
- Johtaja Anna Rotkirch, tutkimusjohtaja Venla Berg.

Väestöliiton kirjasto

- Kaikille avoinna oleva pieni PrettyLib-kirjasto, tällä hetkellä avoinna vain sopimuksesta.
- Kokoelmaa on supistettu viime vuosina runsaasti.
- Kaikki lehtitietokannat on lopetettu ja lehtikokoelma poistettu suurimmaksi osaksi.
- Kirjakokoelma sisältää väestötiedettä, tilastoja, seksologiaa, psykologiaa, perhetutkimusta, nuorisotutkimusta... sekä Väestöliiton omat julkaisut 40-luvulta saakka.
- Tuulikki Nurmi –kokoelma löytyy verkkosivuiltakin (seksuaali- ja ihmissuhdekirjallisuutta vuosilta 1900–2000)

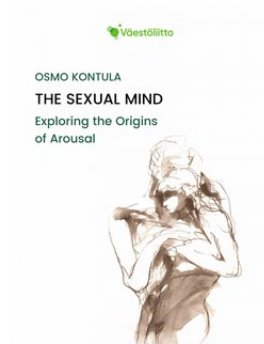
-
- n. 7700
nimekettä
  - n. 9700
nidettä

Tietoasiantuntijana Väestöliitossa

- Viestintää ja somea
- Julkaisutukea
- Tilaisuuksien järjestämistä
- Avoimen tieteen asioita
- Sihteerinä toimimista
- Tietopalvelua
- Kirjastonhoitoa
- Hanke ym. hallintoa
- Luottamustoimia

Väestöntutkimuslaitoksen julkaisuja

The sexual mind
07.05.2021

Life-histories in Finland
11.03.2021

Kestävän väestönkehityksen Suomi
08.09.2020

Työ ja perhe ne yhteen soppii?
10.03.2020

2020-luvun perhepolitiikkaa
06.10.2018

Sateenkaariperheiden vanhemmat
27.03.2018

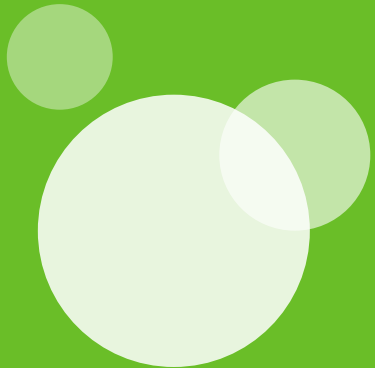

Ikääntyminen ja vuorovaikutuksen muutos suurten ikäluokkien ja aikuisten lasten elämäkuluissa

Hans Hämäläinen, Mirkka Danielsbacka,
Anna Erika Hägglund, Anna Rotkirch ja Antti O. Tanskanen

Kiitos!

Tiina Helamaa

tiina.helamaa@vaestoliitto.fi

Seuraa meitä somessa @Vaestoliitto

